

Zaak 247/86

Société alsacienne et lorraine de télécommunications et d'électronique (Alsatel)

tegen SA Novasam

(verzoek van het tribunal de grande instance te Straatsburg
om een prejudiciële beslissing)

„Betaling van vergoeding bij opzegging van huurovereenkomst
inzake telefooninstallaties — Misbruik van machtspositie”

Rapport ter terechtzitting	5989
Conclusie van advocaat-generaal G. F. Mancini van 31 mei 1988	5999
Arrest van het Hof (Zesde kamer) van 5 oktober 1988	6005

Samenvatting van het arrest

- 1. Prejudiciële vragen — Bevoegdheid van Hof — Uitbreiding van voorwerp van prejudiciële vraag met miskenning van bevoegdheid van nationale rechter — Daarvan uitgesloten (EEG-Verdrag, artikel 177)*
- 2. Mededinging — Mededingingsregelingen — Machtspositie — Ongunstige beïnvloeding van handel tussen Lid-Staten — Voorwaarde voor toepassing van communautaire regels (EEG-Verdrag, artikelen 85 en 86)*
- 3. Mededinging — Machtspositie — Begrip (EEG-Verdrag, artikel 86)*
- 4. Mededinging — Machtspositie — Relevante markt — Afbakening — Levering van telefooninstallaties door erkende ondernemingen in kader van nationaal monopolie — Nationale markt (EEG-Verdrag, artikel 86)*

5. *Mededinging — Machtspositie — Bestaan — Bezit van aanzienlijk marktaandeel — Onvoldoende aanwijzing*
(*EEG-Verdrag, artikel 86*)

1. Het Hof kan — nadat gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om schriftelijke opmerkingen in te dienen — noch op verzoek van een partij in het hoofdgeding, noch op verzoek van een instelling het voorwerp van een hem voorgelegde prejudiciële vraag uitbreiden, indien blijkt dat een partij de nationale rechter uitdrukkelijk om die uitbreiding heeft verzocht, en laatstbedoelde daarop niet is ingegaan.
2. Bij de uitlegging van de in de artikelen 85 en 86 EEG-Verdrag voorkomende voorwaarde, dat de handel tussen Lid-Staten ongunstig wordt beïnvloed, moet worden uitgegaan van het doel ervan, namelijk de afbakening van de werkingssfeer van het communautaire mededingingsrecht. Zo vallen onder het gemeenschapsrecht, alle kartelafspraken en praktijken die het handelsverkeer tussen Lid-Staten al dan niet rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kunnen beïnvloeden en aldus de door het Verdrag gewilde economische vervlechting kunnen belemmeren, door een compartimentering van de markt tot stand te brengen.
3. De in artikel 86 EEG-Verdrag bedoelde machtspositie ziet op een economische machtspositie van een onderneming, die haar in staat stelt de instandhouding van een daadwerkelijke mededinging op de relevante markt te verhinderen en het haar mogelijk maakt, zich jegens haar concurrenten, haar afnemers en, uiteindelijk, de consumenten in belangrijke mate onafhankelijk te gedragen.
4. Vallen niet onder het verbod van artikel 86 EEG-Verdrag, contractuele praktijken — zelfs niet wanneer deze als misbruik zijn aan te merken — van een telefooninstallatiebedrijf dat een belangrijk aandeel bezit van de regionale markt in een Lid-Staat, wanneer die onderneming geen machtspositie bezit op de nationale markt van telefooninstallaties. In de betrokken sector mag enkel met de nationale markt rekening worden gehouden, daar slechts in dat kader de mededingingsvoorwaarden voldoende homogeen zijn, gelet op het telecommunicatiemonopolie dat meebrengt dat telefooninstallaties enkel kunnen worden geleverd door de administratie van de Postes et Télécommunications enerzijds, en door particuliere installateurs waaraan de uitoefening van het monopolie bij voor het hele nationale grondgebied geldende vergunningen gedeeltelijk is gedelegeerd, anderzijds.
5. Een omvangrijk marktaandeel kan weliswaar een significante indicatie zijn voor het bestaan van een machtspositie, maar die omstandigheid is op zichzelf niet noodzakelijk een beslissende factor en moet te zamen met andere factoren in aanmerking worden genomen.